

МИСЛИТИ – І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 4 (501)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

22 лютого 2020 року

СВЯТО

ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ СТОМАТОЛОГА

З нагоди Міжнародного дня стоматолога, 15-річчя з дня заснування стоматологічного факультету в Тернопільському національному медичному університеті відбувся святковий концерт. Цю подію також приурочили сторіччю Української стоматологічної школи.

Фундатором стоматологічної справи на Тернопіллі став Степан Іванович Черкашин – перший декан стоматологічного факультету (2004-2006 рр.). Багато теплих слів прозвучало цього вечора на його адресу. Також усі присутні в залі вшанували його пам'ять хвилиною мовчання.

За багаторічну сумлінну працю, високу педагогічну та професійну майстерність, вагомі досягнення в навчально-методичній, науковій, виховній роботі та з нагоди 15-ої річниці з дня заснування стоматологічного факультету та Міжнародного дня стоматолога грамоти Тернопільської обласної ради отримали завідувач кафедри хірургічної стоматології, професор Ярослав Нагірний; завідувач кафедри дитячої стоматології, професор Олександр Авдєєв; завідувач кафедри терапевтичної стоматології, професор Михайло Лучинський; завідувач кафедри ортопедичної стоматології, професор Петро Гасюк; декан стоматологічного факультету, доцентка кафедри

(Зліва направо): Петро ГАСЮК, завідувач кафедри ортопедичної стоматології, та Аркадій ШУЛЬГАЙ, проректор ТНМУ, професор

Слова вітання від ректора ТНМУ, професора Михайла Корди передав проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай.

Аркадій Гаврилович також виконав почесну місію – відзначення грамотами викладачів і студентів стоматфакультету.

ри терапевтичної стоматології Світлана Бойцанюк; доцентка кафедри терапевтичної стоматології, заступник декана стоматологічного факультету Людмила Пацкань; доцентка кафедри терапевтичної стоматології Марта Залізник.

(Продовження на стор. 2)

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

Софія КОПИТЧАК – студентка четвертого курсу медичного факультету

Стор. 5

ДОСЯГНЕННЯ

ТНМУ ЛІДИРУЄ У РЕЙТИНГУ З КІЛЬКОСТІ ПАТЕНТІВ, ОТРИМАНИХ ВИШАМИ УКРАЇНИ 2019 РОКУ

Щороку Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта» робить рейтинг щодо кількості патентів, які отримали вищі навчальні заклади попереднього року. За результатами нової редакції рейтингу, Тернопільський національний медичний університет імені І.Горбачевсько-

го посів перше місце серед ЗВО нашої області. Другу позицію ТНМУ отримав серед медичних вишів України та четверте місце – серед усіх університетів нашої країни. Загалом експерти аналізували патентову та винахідницьку діяльність 247 закладів вищої освіти України.

У НОМЕРІ

Стор. 6-8

АКАДЕМІК МИХАЙЛО АНДРЕЙЧИН: «ВДЯЧНИЙ ДОЛІ, ЩО МІГ ЗАЙМАТИСЯ НАУКОЮ»

«Тільки дуже прошу вас – не пишіть про мої нагороди й не хваліть мене», – в цих словах весь Михайло Антонович Андрейчин. Надзвичайно шляхетний, виважений, тактовний і, незважаючи на високі звання й вагомий здо-

бутки, дуже скромний. Зізнається сам, що в наукових пошуках не визнає субординації та обожнює критику, від якої лише виграє. Приклад справжнього науковця,

який досягнув успіху завдяки важкій праці та відданості своїй справі. Якби лише просто перелічувати усі досягнення академіка Михайла Андрейчина, довелося б відвести на це не одну газетну шпальту. Тож залишимо цифри та звіти Вікіпедії, а вам пропонуємо насолодитися неповторною живою бесідою з Михайлом Антоновичем, якому 22 лютого виповнюється 80!

ТНМУ ПОСІДАЄ ПЕРШІ ПОЗИЦІЇ У МІЖНАРОДНОМУ РЕЙТИНГУ «4 INTERNATIONAL COLLEGES & UNIVERSITIES»

За результатами міжнародного рейтингу «4 International Colleges & Universities», опублікованого в оновленій редакції у січні 2020 року, Тернопільський національний медичний університет посів перше місце серед медичних вишів України та перше місце серед вишів Тернопільської області. Загалом ТНМУ зайняв десяту позицію серед майже 200 закладів вищої освіти нашої країни.

Рейтинг uniRank University Ranking (<https://www.4icu.org/>), відомий як 4ICU, позиціонує себе як неакадемічний рейтинг, який досліджує якість представлення та популярність вишів в Інтернет-просторі на основі незалежних вебметричних показників, зібраних з авторитетних джерел (Moz, Majestic, SimilarWeb та Amazon Alexa). Автори рейтингу зазначають, що такий підхід допомагає студентам, викладачам і науковцям оцінити загальну популярність університету.

Сайт 4icu (Four International

Colleges & Universities) – база даних, яка систематизує відомості про навчальні заклади 200 держав. Рейтинг UniRank (4icu) визначається популярністю та відвідуваністю сайтів 13600 університетів світу. Цей рейтинг визначає популярність вишів з травня 2005 року. З того часу методологія рейтингу періодично доопрацьовувалася задля забезпечення кращих результатів.

Поточний рейтинг обчислюється за спеціальною формулою на основі даних таких вебметричних систем:

Moz Domain Authority (вказує на кількість та якість зовнішніх посилань на сайт за даними пошукової системи Google).

Alexa Global Rank (даний показник враховує число відвідувачів і кількість переглянутих сторінок в системі Alexa).

SimilarWeb Global Rank.

Majestic Referring Domains (вказує на кількість та якість зовнішніх посилань на сайт за даними пошукової системи Majestic).

Majestic Trust Flow – (потік довіри) визначає силу посилань, які розміщені на сайті.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ПЕРЕВІРЯЛИ ОБІЗНАНІСТЬ ТЕРНОПОЛЯН ЩОДО КОРОНАВІРУСУ

«Коронавірус. Чи існує загроза серед українців?» – під такою назвою студенти Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського провели опитування жителів Тернополя. До цього їх спонукала

актуальна ситуація у світі щодо поширення цього захворювання.

Загалом майбутні медики опитали чотири групи тернополян: молодь без медичної освіти, студентів ТНМУ, людей середнього та старшого віку. Метою опитування було оцінити два аспекти, а саме обізнаність, поінформованість та відчуття загрози й паніки серед людей. Студенти склали опитувальник та оцінили результати 60 респондентів.

Серед молоді ТНМУ всі опитувані знали про коронавірус і дані брали з надійних джерел інформації. Натомість молодь без

медичної освіти не була обізнана в цьому питанні, проте мали острах щодо зараження. Люди середнього та старшого віку отримали інформацію з новин на телебаченні та радіо, а також з розмов з іншими. Люди старшого віку не відчувають паніки, але цей показник дещо вищий у представників середнього віку. Потрібно зауважити, що вказані вище групи знають базові речі про коронавірус, але багато їхніх тверджень є хибними та помилковими. Після опитування студенти спілкувалися з людьми та розвіювали міфи щодо цього захворювання, проводили профілактичні бесіди.

Результати проєкту показують, що не всі люди знають про коронавірус, проте є частина населення, яка провокує паніку серед інших і відчуває пряму загрозу зараження.

Усі учасники експерименту отримали брошури з усією необхідною інформацією, яку потрібно знати, аби бути обізнаним, берегти здоров'я та уникати панічних настроїв.

Організаторами опитування стали студенти ТНМУ Анастасія Бойко та Юлія Валігура.

Пресслужба ТНМУ

ДОЦЕНТ ТНМУ ОТРИМАВ ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ ЗАСЛУЖЕНОГО ЛІКАРЯ УКРАЇНИ

За значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток української держави, вагомий трудовий досягнення, багаторічну сумлінну працю Президент України відзначив державними нагородами чимало фахівців у різних галузях.

Згідно з Указом Президента України №18/2020 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України» звання заслуженого лікаря України отримав доцент кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Олег Любомирович Івахів.

ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ СТОМАТОЛОГА

(Закінчення. Поч. на стор. 1)

Грамотами ректора Тернопільського національного медичного університету нагородили Наталію Гевкалюк – професорку кафедри дитячої стоматології; Лесю Кучирк – доцентку кафедри дитячої стоматології; Мар'яну Пинду – доцентку кафедри дитячої стоматології; Віталія Ми-

хайлюка – доцента кафедри дитячої стоматології; Мар'яну Якимець – доцентку кафедри дитячої стоматології; Наталію Гасюк – професорку кафедри терапевтичної стоматології; Ірину Антонішин – доцентку кафедри терапевтичної стоматології; Надію Манащук – доцен-

тку кафедри терапевтичної стоматології; Христину Погорецьку – доцентку кафедри терапевтичної стоматології; Наталію Чорній – доцентку кафедри терапевтичної стоматології; Наталію Гутор – доцентку кафедри хірургічної стоматології; Леоніда Скакуна – доцента кафедри хірургічної стоматології; Ірину Міц – асистентку кафедри хірургічної стоматології; Наталію Ковтун – асистентку кафедри хірургічної стоматології; Орису Бандрівську – доцентку кафедри ортопедичної стоматології; Аліну Бойків – доцентку кафедри ортопедичної стоматології; Андрія Демковича – доцента кафедри орто-

педичної стоматології; Світлану Росоловську – доцентку кафедри ортопедичної стоматології; Ольгу Стаханську – доцентку кафедри ортопедичної стоматології; Галину Сиротюк – старшу інспекторку деканату стоматологічного факультету; Віталія Щербу – т.в.о. завідувача кафедри стоматології факультету післядипломної освіти; Оксану Лебідь – доцентку кафедри стоматології факультету післядипломної освіти; Віталія Лучинського – доцента кафедри стоматології факультету післядипломної освіти; Володимир Мачогана – доцента кафедри стоматології факультету післядипломної освіти; Богдана Паласюка – доцента кафедри стоматології факультету

післядипломної освіти; Галину Стойкевич – доцентку кафедри стоматології факультету післядипломної освіти.

За високі показники у навчанні були відзначені такі студенти стоматологічного факультету: Віталій

Сагель, Михайло Якимчук, Соломія Кравчук, Богдана Пашук, Ярина Тильчак. Грамоти за участь у громадському житті університету отримали Галина Круглицька, Віталій Антонюк, Павло Польовий, Христина Куліковська, Степан Гнибідя, Надія Кисіль.

Ліричну пісню виконав студент другого курсу стоматологічного факультету Владислав Шкіпор. Зворушливий танець подарувала студентка третього курсу Інна Гевал.

Цього вечора звучало багато ліричних пісень, одну з яких виконала студентка другого курсу стоматологічного факультету Анастасія Кордак.

Цей вечір прикрасив студентський гумор. Роман Моргун підготував пародію на відомого українського виконавця, а інші студенти – на гурт «Лісапетний батальйон».

Свої палкі вітання у пісенній та танцювальній формах висловили іноземні студенти. Хуберт Мікоша додав академічності виконанням класичної пісні, а студенти з Індії виконали запальну бхангру.

Завершив святковий вечір хореографічний номер за участю викладачів і студентів стоматологічного факультету.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
Тернопільський
національний
медуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України
Індекс **23292**

Видавець:
Тернопільський
національний
медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському національному медуніверситеті ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ЗАХОДЬТЕ НА НАШ САЙТ: WWW.MEDYCHNA-AKADEMIA.TDMU.EDU.UA ТА НА СТОРІНКУ У FACEBOOK

ДЕКАН СТОМАТФАКУЛЬТЕТУ СВІТЛАНА БОЙЦАНЮК: «ЮВІЛЕЙ СТАНЕ СТАРТОМ ДЛЯ НОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА УСПІХІВ»

– Світлано Іванівно, факультет відзначив п'ятнадцятиліття. Що для вас, як очільниці, означає ця дата?

– П'ятнадцять років – це доволі молодий вік, але він також чудовий, бо це юність, якій все під силу. Багато вже зреалізувалося, але попереду ще більше планів. Пригадалося, як ми створювали стоматологічний факультет. Це був вересень 2006 року. Розпочали з організації однієї кафедри стоматології, а кадровий потенціал – лише шість науково-педагогічних працівників. І ось погляньте, що маємо за 15 років. По-перше, чотири профільні кафедри, які очолюють професори зі званням доктора медичних наук, 45 кандидатів медичних наук, з яких 29 – доценти, шість докторів медичних наук. Щороку наукова скарбниця факультету поповнюється дипломами кандидатів наук та званнями доцентів. По-друге, надзвичайно приємно, що виплекали вже й власних докторів наук – невдовзі відбудеться офіційний захист докторської дисертації Андрія Євгеновича Демковича, випускника нашого факультету 2009 року, який наразі працює на кафедрі ортопедичної стоматології. Навіть порівняно зі стома-

Стоматологічний факультет нашого університету відзначив свій п'ятнадцятий день народження. Якщо розглядати цю дату крізь призму життєпису нашого ЗВО, то факультет ще доволі молодий, але за своїми досягненнями – один з найпотужніших. З однієї невеличкої кафедри він виріс у новітній навчальний підрозділ, де здобувають стоматологічну спеціальність українці та іноземні громадяни. Виконуючи свою основну науково-освітню місію, факультет формує особистість сучасного, відданого пацієнту лікаря, яка ґрунтується на найкращих традиціях вітчизняної та світової стоматологічної школи.

Про традиції та сучасний життєпис стоматологічного факультету Тернопільського національного медичного університету ім. Івана Горбачевського розповідає його декан, доцентка Світлана Бойцанюк.

новішим стоматологічним обладнанням і забезпечені якісними витратними матеріалами. На вимогу часу створили й два фантомні класи. Це була наша нагальна потреба, отож маємо тепер де навчати студентів молодших курсів. Там вони вперше випробовують свої мануальні навички – освоюють вміння препарувати, пломбувати на фантомах. Зауважу, що кожний студент під час заняття має змогу одноосібно працювати, а не так, як у старі добрі часи, коли до єдиного фантома вишикувалися черга. Якщо студентів забракло часу або ж не вдалося відпрацювати певні навички під час заняття, то

Степан Іванович належить до сузір'я вчених світового рівня, яких можна по праву назвати піонерами стоматології в Україні. Він був відомим науковцем на теренах усього пострадянського простору. Проблема хроніотоксикації, ротового сепсису, якій він присвятив свою докторську дисертацію та успішно захистив її ще 1991 року, не втратила своєї актуальності й донині залишається для науковців темою №1. Він, власне, й став тією постаттю, яка зуміла згуртувати навколо себе багатьох однодумців. Сьоме червня – дата, коли Степан Іванович відійшов у вічність, для нас сум-

рового складу факультету, коли для викладання спеціальних дисциплін запросили кваліфікованих лікарів-стоматологів. Під керівництвом професора Олександра Авдєєва захистили свої кандидатські дисертації Н.С. Гурор, В.Р. Мачоган, Ю.Л. Бандрівський, О.Я. Видойник, Н.І. Сидлярчук, Ю.К. Змарко.

Згодом до стерна керівництва стоматологічним факультетом став доктор медичних наук, професор Ярослав Петрович Нагірний. На цій посаді він перебував з 2008 до 2014 року. Нині Ярослав Петрович очолює кафедру хірургічної стоматології, зауважу, що щелепно-лицева

схвальні відгуки пацієнтів, багато наших колишніх студентів мають власні стоматологічні кабінети, клініки, тобто активно й успішно освоюють практичну стоматологію. Займаються також науковою роботою, захистили кандидатські дисертації. Маємо вже 10 кандидатів медичних наук з числа наших випускників. Хіба це не показник? Особливо за такої нагоди хочу згадати випускників, які захищали на сході України наше мирне життя. Це Андрій Салагорник – прекрасний фахівець, голова загону спецпризначення «Білі берети». Він з першого випуску нашого факультету. Повернувшись з війни, відкрив у Тернополі власну стоматологічну клініку, де надає послуги колишнім бійцям АТО з 50-відсотковою знижкою. Розробив дизайн спеціальних костюмів для лікарів, що працюють на фронті. Тарас Мисько – наш випускник третього випуску, нині він працює в міській стоматологічній поліклініці, а 2015-16 року був на передовій, як і Віталій Макаров, який також захищав наш мирний спокій в зоні АТО. Ще один випускник – Сергій Коновал був у складі медичного батальйону «Госпітальєри» під час трагічних подій у селі Піски, а нині допомагає бійцям у реабілітації, займається волонтерською діяльністю. Така життєва позиція є чудовим прикладом для наших студентів, які надзвичайно активні в громадському житті, провадять волонтерську, добровільну діяльність у Тернополі.

Уже кілька років наші студенти утримують перші позиції на всеукраїнських олімпіадах зі стоматології, які відбуваються на базі Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава). Щорічно формуємо команду із шести студентів четвертого та п'ятого курсу й за результатами останніх чотирьох років займаємо призові місця в персональній першості. Приміром, торік наша студентка Олена Мшанецька зайняла друге місце в персональній першості, а 2018 року Ілона Ремезюк – друге місце в персональній першості. Якщо взяти до уваги, що на такі змагання приїждить понад сотня студентів з двадцяти стоматологічних факультетів медичних закладів України, то це відмінні показники. (Продовження на стор. 4)

Світлана БОЙЦАНЮК, теперішня декан факультету, доцентка

тологічними факультетами інших вишів України, якісний склад науково-педагогічних працівників у нашому університеті – один з найкращих. Серед випускників нашого факультету чимало практикуючих лікарів-стоматологів, а також науковців. Наш факультет став альма-матер для 600 студентів з України, а також інших країн світу, які нині в нас здобувають фах стоматолога. За п'ятнадцять років дали півтисячу у професійне життя понад двом тисячам випускників. Отож, маємо кого навчати, є кому навчати, але найголовніше – є де навчати.

Історія нашого факультету розпочалася з невеличкого приміщення на вул. Руській, там у морфологічному корпусі й базувалася наша перша та тоді єдина кафедра. Нині маємо вже чотири – сучасні, облаштовані най-

Степан ЧЕРКАШИН, перший декан факультету, професор

він може прийти до фантомного класу опісля та тренуватися без усіляких обмежень, відшліфовуючи свої вміння.

– Кожен, хто хоч раз побував на базах стоматологічного факультету, зауважує, як помітно останніми роками оновилися його корпуси, як облаштували приміщення кафедр, змінилося й внутрішнє наповнення. Варто нині згадати тих людей, які стояли біля його витоків, не шкодуючи ні сил, ні часу.

– Як у пісні співається, дихнули свій племін душеш живого. Воістину. Бо лише талановиті й натхненні люди, фахівці своєї справи можуть вдихнути в ідею життя. Таким натхненником, душею та фундатором став світлої пам'яті Степан Іванович Черкашин – перший декан нашого факультету, професор, завідувач першої кафедри стоматології.

Олександр АВДЄЄВ, декан факультету 2006-2008 рр., професор

ний день, але ми трепетно бережемо пам'ять про нашого наставника, вченого, чудову людину та талановитого організатора й продовжуємо втілювати в життя його настанови.

Упродовж 2006-2008 років факультет очолював нині вже доктор медичних наук, професор Олександр Володимирович Авдєєв. Зараз – він керівник кафедри дитячої стоматології, талановитий вчений та наставник студентства. Два роки – це невеликий відрізок часу, але Олександр Володимировичу вдалося в цей період багато зробити – за його очільництва було створено потужну матеріально-технічну базу, університет закупив устаткування та обладнання для зуботехнічної лабораторії, налагодив клінічний прийом пацієнтів. Саме його зусиллями відбувалося й поповнення кад-

Ярослав НАГІРНИЙ, декан факультету 2008-2014 рр., професор

хірургія, в якій він заявив про себе як відмінний фахівець, надзвичайно важка сфера практичної роботи, бо це щоденна готовність надати хірургічну допомогу у складних умовах – і вдень, і вночі. Ярослав Петрович – головний редактор визнаного в Україні вищою атестаційною комісією журналу «Клінічна стоматологія», чим наш факультет дуже пишається. Наукові досягнення професора Ярослава Нагірного стосуються найбільш складного розділу – травматології, реконструктивно-відновної, пластичної та естетичної хірургії м'яких тканин і кісток обличчя.

– Як зrealізуєте на факультеті найголовніше завдання – підготувати висококваліфікованого фахівця?

– Про те, що готуємо висококваліфікованих фахівців, свідчать

ПАМ'ЯТЬ ОДНОГО – ЦЕ ПАМ'ЯТЬ БАГАТЬОХ

Науково-краєзнавча студія «Терполяни», яка діє в ТНМУ, організувала вечір пам'яті про драматичні події, які мали місце в житті українського народу.

Керівник студії Леонід Кравчук представив найсучасніше дослідження «Голод 1946-1947 рр. в Україні: колективна пам'ять» (2019 р., м. Київ, 1176 с., спогади

Олена ПРОЦІВ, директорка бібліотеки ТНМУ, Леонід КРАВЧУК, доцент

з Тернопільської області 857-889 с.). Передмову до цієї книги написав відомий науковець, доктор історичних наук, професор Василь Марочко.

У переповненій залі наукової бібліотеки ТНМУ студенти медичного та інших факультетів, а також ННІ медсестринства згадували важкі періоди життя української нації та вшановували пам'ять загиблих.

Спогадами про «голодний» період поділився доцент кафедри медичної фізики та лікувальної діагностики ТНМУ, член обласного літературного об'єднання при Тернопільській обласній організації Національної спілки письменників України Валерій Дідух. Він також продекламував власні вірші, описав історичні хроніки того часу.

Щодо цих подій поетичне слово мав і відомий публіцист, поет, член Національної спілки письменників України Володимир Барна. Він наголосив, що «пам'ять одного – це пам'ять багатьох», і нам потрібно про це пам'ятати, щоб лихо не повторилося.

Про вивчення та усвідомлення власної історії у своєму виступі зауважив отець Андрій – представник української діаспори в Латинській Америці. Він порушив питання подальшої розбудови Української держави, тож ми зобов'язані бути свідомими, активними, формувати в собі згуртованість, наполегливість, стійкість і жертовність в ім'я України.

Студентка 141-ї групи ННІ медсестринства Юлія Крикавська прочитала

про трагічне минуле. Учасник бойових дій на Сході України Олександр Іванюк поділився сторінками мужності й стійкості з життя бійців на передовій.

На завершення заходу «Терполяни» передали книгу «Голод

Письменник Володимир БАРНА

1946-1947рр. в Україні: колективна пам'ять» директорці бібліоте-

вірш Володимира Сосюри «Любіть Україну».

Від Тернопільської міської «Просвіти» до присутніх звернулася Галина Шот, наголосивши на важливості співпраці та єдності поколінь у збереженні пам'яті

ки Олені Проців у фонд наукової бібліотеки ТНМУ.

Юлія КРИКАВСЬКА, студентка навчально-наукового інституту медсестринства ТНМУ

ДОБРА СПРАВА

ВЧИЛИ МАЛЕЧУ ДОГЛЯДАТИ ЗА ЗУБАМИ

Добрі вчинки роблять нас щасливішими й навіть здоровішими. Вважають, що добро завжди віддається сторицею і приносить душевну рівновагу.

чально-реабілітаційний комплекс. Студенти-волонтери провели пізнавальний урок на тему «Профілактика карієсу та гігієна ротової порожнини» з дітками 1-2 класів. Метою уроку було пояснити хлопчикам і дівчаткам, як правильно

Студенти 6-ї групи третього курсу стоматологічного факультету в рамках загальноуніверситетського руху «Misericordia», науково-краєзнавчої студії «Терполяни» відвідали Тернопільський обласний нав-

чистити зуби, доглядати за гігієною порожнини рота та запобігти утворенню карієсу.

Кожен учень на завершення отримав подаруночки за активну участь і гарне засвоєння матеріалу.

ДОЛУЧИЛИСЯ ДО ПРОСВІТНИЦТВА ТА ДОБРОЧИННОСТІ

Відбувся навчально-пізнавальний та добродійний захід студентів загальноуніверситетського волонтерського руху «Misericordia» для дітей Байковецької ОТГ.

дицини, а також поспілкувалися з дітьми на тему «Чим шкідливі куріння та наркотики для нашого організму».

У перервах між заняттями організатори заходу та його учасники мали змогу потанцювати й вивчити нові сучасні рухи.

Також передали одяг і канцелярське приладдя для дітей у потрібі.

Учасниками цього заходу були студентки першого курсу медичного факультету 122 та 111 групи Діана Сторощук, Тетяна Мельник та Анастасія Надкевич.

Пресслужба ТНМУ

Студенти провели урок англійської мови, під час якого малеча дізналася ще кілька цікавих англійських фразеологізмів.

На уроці польської всі учасники поповнили свій словник новими назвами овочів та фруктів.

Окрім того, відбувся урок ме-

ДЕКАН СТОМАТФАКУЛЬТЕТУ СВІТЛАНА БОЙЦАНЮК: «ЮВІЛЕЙ СТАНЕ СТАРТОМ ДЛЯ НОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА УСПІХІВ»

(Продовження на стор. 4)

Наразі вже готуємо групу студентів на таку олімпіаду, яка відбудеться у квітні й сподіваємося, що скарбничка факультетських досягнень поповниться цьогорічними перемогами та ми гідно представимо нашу альма-матер.

– Що пропонуєте для того, щоб теорія більше підкріплювалася практикою?

– Хочу зауважити, що в нашому університеті завжди були створені умови доступу до пацієнта, активної практичної роботи. Наші студенти запозичують досвід практичних лікарів відділення хірургічної стоматології Тернопільської університетської лікарні. Здійснилася та-

кож мрія багатьох років – на початку торішнього квітня відчинили двері стоматологічного відділення, яке є структурним підрозділом університетської клініки. Зауважу, що стоматологічні послуги студенти та викладачі надають безкоштовно, пацієнтів консультують професори, доценти та інші фахівці ТНМУ. Серед запропонованих послуг: санація ротової порожнини, профілактична гігієна порожнини рота, прицільне рентгенологічне та ортопантомографічне дослідження щелепно-лицевої ділянки, лікування карієсу та його ускладнень, хвороб пародонта, захворювань слизової оболонки порожнини рота. У стоматологічній клініці

виконують операції з видалення зубів, протезування коронками та протезами. Надаємо допомогу організованим групам краян. Так, кафедра дитячої стоматології співпрацює з дитбудинком «Малютко», до нас приводять дітей із сиротинців, яким надають не лише лікувальну допомогу, але й проводять профілактику стоматологічних захворювань. Кафедри стоматологічного факультету активно співпрацюють з обласним геріатричним пансіонатом, що у селі Петриків. Наші студенти під керівництвом викладачів профільних кафедр надають весь спектр стоматологічної допомоги військовослужбовцям 44-ої окремої арти-

лерійської бригади, яка дислокується в Тернополі.

– Що є для вас предметом особливої гордості? Яким бачите майбутнє факультету?

– Стоматологічна спільнота України цьогоріч відзначає свій столітній ювілей. Мені надзвичайно приємно, що наш колектив – професорсько-викладацький склад, студентське товариство нині в цьому сузір'ї видатних особистостей, вчених, практичних лікарів української стоматологічної школи. До цієї знаменної дати Асоціація стоматологів України під керівництвом Ірини Петрівни Мазур підготувала ювілейне видання – історичні нариси «Українська наукова стоматологічна школа». Тішить, що

золотими літерами там вписана слава історія та сьогодення стоматологічного факультету Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського. Це гарний знак і добрий стимул впроваджувати нові проекти, імплементувати сучасні досягнення стоматологічної науки в практику, а ювілей стане для нас своєрідним стартом для нових досягнень та успіхів. Для мене ж найбільша радість – й надалі працювати для того, щоб наша країна збагачувалася освіченими, високопрофесійними, відданими пацієнту лікарями-стоматологами.

Лариса ЛУКАЩУК, Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)

СОФІЯ КОПИТЧАК: «ХОЧУ ЯКНАЙПОВНІШЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ВСІ МОЖЛИВОСТІ!»

За підсумками минулого календарного року, студентка четвертого курсу медичного факультету Софія Копитчак здобула відзнаку серед студентської спільноти ТНМУ ім. І. Горбачевського в номінації «За вагомі досягнення в розвитку культури». Софія, зокрема, зорганізувала чудове дійство «Українські вечорниці», розважальне шоу «Хто зверху», захід «Latin Dance evening». Вона – хореограф танцювальних постановок на Міжнародних студентських літніх школах і переможниця конкурсу «СтудМіс ТДМУ-2019».

– Софіє, який ваш найяскравіший спогад, пов'язаний з медичним університетом?

– Моя участь у «СтудМіс ТДМУ-2019». На першому курсі я була в підтанцювці в однієї студентки, яка брала участь у цьому конкурсі. Так ближче й познайомилася з цим заходом. Він став для мене справжнім відкриттям! Адже тоді навіть не підозрювала, що в нашому університеті відбуваються такі масштабні конкурси! На другому конкурсі спробувала пройти кастинг, але мене... не взяли. За що дуже вдячна! Коли ж прийшла на кастинг наступного року, попередня володарка титулу «СтудМіс» Катерина Бігуняк запитала: «Чому гадаєш, що саме цього року маеш пройти?». «Мені здається, що я доросла», – відповіла. Пояснюю, чому доросла. До того часу вже двічі відвідувала літні школи, навчилася ставити танці й оцінювати їх з

різних точок зору – і як глядач, і як постановник, і як виконавець. Мені здавалося, що можу застосувати свій досвід і це дасть добрий результат. Власне, так і сталося. Я професійно займалася бальними танцями. Тож у своєму танцювальному номері під час конкурсу талантів зуміла поєднати гімнастику на кільці, бальні й сучасні танці. Надзвичайно приємно, що мій виступ знайшов багато прихильників. Я здобула перемогу в конкурсі. Переконана, це сталося передусім тому, що намагалася не лише розкрити себе, а й кожну учасницю розцінювала, як сильну конкурентку, боялася когось недооцінити. Цього в жодному разі не можна робити!

– Як гадаєте, які ваші якості приваблюють інших?

– Вважаю себе лідеркою, яка і сама багато робить, й іншим дозволяє себе проявити. Окрім того, я комунікабельна, легко з усіма знаходжу спільну мову. Я також творча і харизматична. Не раз це чула від людей. І це дуже приємно!

– Чи хотіли б у собі щось виправити?

– Хотілося б бути менш балакучою й більш посидючою. Адже іноді самій видається, що в мені захована якась пружина, що не дає всидіти на місці. Хоча, з іншого боку, ця риса дозволила мені брати активну участь у студентському житті, щойно я вступила до медичного університету. Берусь за все, бо знаю, що все може згодитися у житті! Надзвичайно задоволена Міжнародними студентськими літніми школами. Це такий чудовий проєкт! Стільки студентів збираються з різних країн, мають можливість поспілкуватися, обмінятися досвідом, усі стають мов одна сім'я.

Ніколи не гадала, що колектив, до того ж, який щороку змінюється, може працювати злагоджено, як єдиний механізм. Це насамперед заслуга Наталі Євгенівни Лісничук. Щиро їй вдячна!

– Чому обрали саме медичний виш?

– Мій батько – травматолог, я з дитинства зростала в лікарській атмосфері. Тато для мене завжди був героєм, мені хотілося запозичити це від нього, тож питання, куди вступати, взагалі не було. Однозначно – в медичний. Навчаючись у Тернопільській гімназії ім. Івана Франка, обожнювала хімію, що теж відіграло значну роль.

– Складно було звикати до студентського життя?

– В університеті навчання складніше. А з іншого боку – неймовірно відчуття: вже доросла, дивлюся іншими очима на те, що відбувається довкола. Спочатку, звісно, складно. Але поступово звикла й розуміла, що нічого складного насправді немає, просто треба систематично вчитися. Тож мені вдавалося і гідно вчитися, і брати активну участь у творчому житті університету, і бути старостою своєї групи з першого до третього курсів. А на четвертий перевелася у 47 групи, навчання в якій відбувається англійською мовою.

– Чому вирішили це зробити?

– Щоб так легко не жилося (сміється). Хочу якнайповніше використовувати всі можливості. Це моє гасло у житті. Саме тому їздила минулого семестру на навчання у Вроцлав. Це чудова можливість побачити світ, порівняти клініки, набратися досвіду.

– Ким себе бачите у майбутньому?

– Дуже поважаю творчих лю-

дей. Гадаю, що в перспективі зможу поєднати творчість з медициною. Якось читала про одного мільйонера й запам'ятала його слова, що світ – за креативними людьми. І навіть, коли здається, що твоя ідея божевільна, то все ж треба довести її до ладу, постаратися втілити у життя – і світ піде за цим. До чого це все я веду? Напевно, нема ще того, чим би хотіла займатися. Або ж воно є, але ще не в такому прояві, як би хотіла. Словом, наразі я ще на четвертому курсі, поки що не була на всіх кафедрах, не все бачила. Стараюся добре вчити та розуміти всі предмети, бо ж повторюся – у житті все може згодитися.

– Як вам вдається і добре вчитися, і брати активну участь у позанавчальній діяльності?

– Якщо дуже захотіти, можна встигнути все. Підготовка до таких масштабних проєктів, як «СтудМіс» чи «Українські вечорниці» й справді забирає багато сил і часу. А в мене ще торік був «Крок», тож багато людей казали: «Займайся навчанням». Але мені вдається поєднувати. Як знаходжу сили та натхнення? Дозволяю собі періодично трошки відпочити. Скажімо, полежати один день з книжкою й нічого не робити. Є можливість кудись поїхати – чудово. Зазвичай мені просто вистачає посидіти з мамою за філіжанкою кави, щиро поговорити – й я готова далі літати та творити.

– «Українські вечорниці», про які згадували, цього року вдалися на славу!

– «Українські вечорниці» організовую вже вдруге поспіль. Власне, я була ініціатором ідеї, адже обожнюю українські звичаї та традиції, а втілюють цей проєкт у життя разом зі мною

Володимир Лук'яненко та Валерія Суздальєва. Надзвичайно тішить, що в університеті наші ідеї підтримують і допомагають. Вдячна за це, зокрема, ректору Михайлові Михайловичу Корді й директорці Центру виховної роботи та культурного розвитку Марті Ігорівні Руденко.

Цього року «Українські вечорниці» вдалися значно масштабнішими, прийшло дуже багато людей. Дійство складалося з двох частин – вистави та розваг. Наприкінці вистави глядачі навіть піднялися і почали нам плескати, казали, що ми грали на рівні професійних акторів. Такого навіть не очікували! Потім були традиційні українські частування й, звичайно, веселі конкурси. Було дуже цікаво, всі веселилися, танцювали, співали, зарядилися позитивом – і наступного дня на заняття. Я задоволена результатом.

– Які ще цікаві творчі ідеї вам хотілося б утілити?

– Як керівник хореографічного відділу творчих студентів, дуже хочу створити танцювальний колектив у нашому університеті. В нас є багато людей, які танцюють, але всі окремо. Хотілося б, щоб це було більш масово й організованіше.

– За що насамперед вдячні медичному університету?

– Університет мені дав дуже багато, бо я в ньому відкрилася як особистість. Я тут навчилася бачити, чого хочу досягти, пробувати щось нове, не боятися, ставити цілі й перемагати. В нашому університеті можливостей безліч! І в навчанні, і в науці, і в творчості. Та у мене все життя ніщо – медичний університет! Я нізащо не проміняла б його на якийсь інший!

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

ОБ'ЄКТИВ

**Оксана ГАЛУЩАК, студентка медичного факультету
Фото
Миколи ВАСИЛЕЧКА**

ЗДОБУЛА ДРУГЕ МІСЦЕ НА ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ ОЛІМПІАДІ З ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ

На базі Національного фармацевтичного університету (м. Харків) відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з фармацевтичної ботаніки. Від ТНМУ в ній узяли участь дві студентки третього курсу фармацевтичного факультету – Тетяна Валько та Віолетта Копель. Вони доклали чимало зусиль, щоб проявити належний рівень знань з цієї дисципліни (викладання здійснюють на кафедрі фармакогнозії з медичною ботанікою; завідувач кафедри – професор Світлана Марчишин).

Всього за призові місця на олімпіаді у Харкові змагалися 35 студентів з 16 вишів України: 20 – з фармацевтичного та 15 – з біологічного напрямів. За ре-

зультатами II туру Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Ботаніка» (за фармацевтичним напрямом) друге

Під час церемонії закриття олімпіади (у центрі – призер олімпіади, студентка ТНМУ Тетяна ВАЛЬКО)

місце посіла Тетяна Валько з ТНМУ.

Крім того, інша студентка нашого університету Віолетта Ко-

пель була відзначена спеціальною грамотою «За волю до перемоги», адже в неї був четвертий результат в олімпіаді.

Під час теоретичного туру олімпіади студенти виконували завдання трьох рівнів складності: тести на відповідність, ланцюгові тести та ситуаційні задачі. На практичному турі студенти отримали завдання, що дозволили перевірити їхні знання й навички з анатомії, морфології та систематики рослин. До складу журі, яке оцінювало виконання завдань учасниками олімпіади, ввійшла керівник студентської делегації від ТНМУ – доцентка кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Марія Шанайда.

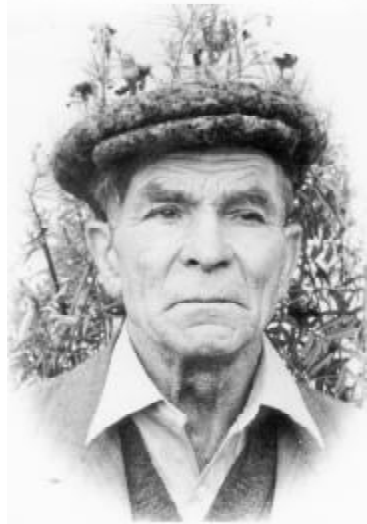
Учасники олімпіади мали чудову нагоду ознайомитися з діяльністю деяких лабораторій, кафедр та музею НФаУ. Для них також організували цікаву екскурсію містом. На церемонії закриття всі учасники та їхні наукові керівники отримали приємні подарунки та сертифікати участі в олімпіаді.

Пресслужба ТНМУ

«Тільки дуже прошу вас – не пишіть про мої нагороди й не хваліть мене», – в цих словах весь Михайло Антонович Андрейчин. Надзвичайно шляхетний, виважений, тактовний і, незважаючи на високі звання й вагомий здобутки, дуже скромний. Зізнається сам, що в наукових пошуках не визнає субординації та обоюдно критику, від якої лише виграє. Приклад справжнього науковця, який досягнув успіху завдяки важкій праці та відданості своїй справі. Якби лише просто перелічувати усі досягнення академіка Михайла Андрейчина, довелося б відвести на це не одну газетну шпальту. Тож залишимо цифри та звітні Вікіпедії, а вам пропонуємо насолодитися неповторною живою бесідою з Михайлом Антоновичем, якому 22 лютого виповнюється 80!

«3 ІНФЕКЦІЙНИМИ ХВОРИМИ ПРАЦЮЮ 55 РОКІВ»

– Усі на день народження отримують подарунки. Ви ж із нагоди свого ювілею зробили дарунок іншим! Адже ваша нова книга «Інфекції і люди», яка щойно вийшла, – унікальний дарунок усім медикам і не лише. Про що вона?

Батько Антон Афтаназійович АНДРЕЙЧИН (1980 р.)

– З інфекційними хворими я працюю 55 років. У книзі «Інфекції і люди» написав про тих, які запам'яталися мені найбільше. Причини, чому вони мені закарбувалися в пам'яті, різні: трагічна доля, особливі життєві обставини, значний успіх у лікуванні або ж складнощі сімейного характеру на ґрунті інфекційної хвороби. Наприклад, був один пацієнт, якому ми діагностували вірусний гепатит С. Коли він сказав про це вдома, дружина з подушкою перебралася до іншої кімнати, а двоє дошкільнят налаштувала проти нього, щоб не спілкувалися, не обіймали, не цілували. Батько опинився в ізоляції. Як висловився він сам, між ним і родиною наче з'явилася куленепробивна прозора стіна. З такою проблемою стигми люди живуть роками, а іноді й узагалі змушені покинути сім'ю. Вони зазвичай піддаються явному або прихованому остракізму. В книжці я торкаюся й багатьох інших моральних, етичних тем.

Питання медичної етики мене цікавило завжди. Скажімо, в радянський час про емпатію навіть не чули й не могли чути. Адже марксистсько-ленінська філософія не визнавала терміни, якими користуються священники в християнському світі. Я ретельно дослідив семантику цього термі-

ну й не заспокоївся, аж доки інформація про нього з мого подання не з'явилася в українській енциклопедії. Емпатія – це не просто співчуття, а співпереживання: якоюсь мірою лікар повинен себе поставити на місце хворого, зануритися в його проблему та сприймати її з позиції пацієнта, переживаючи недужого.

– Без емпатії не буде справжнього лікаря?

– Не буде. Лікарі без емпатії стають, як я їх називаю, лікарями-бізнесменами, які хочуть розбагатіти на хворих, на їхніх проблемах.

– Утім, чи немає небезпеки, що лікар, який надто буде перейматися хворими, сам цілковито виснажить?

– Не можна переходити межу, бо інакше можна збожеволіти. Але обов'язково треба перейнятися проблемою хворого, бо тоді з'являється довіра до лікаря. Коли хворий довіряє лікарю, то його і легше лікувати, і частіше вдається досягнути успіху в лікуванні. Тим більше, коли це інфекційна хвороба й такий недужий піддається остракізму у суспільстві.

У книзі «Інфекції і люди» я приділяю значну увагу цьому питанню. Вона буде цікава широкому колу читачів. До слова, над її художнім оформленням працював заслужений художник України Євген Удін, який засобами графіки зобразив на титульній сторінці корпус інфек-

Старший сержант медичної служби Михайло АНДРЕЙЧИН (1965 р.)

ційного відділення Тернопільської міської лікарні швидкої допомоги, а на звороті – пам'ятник Святому Роху, який ми відкрили біля нашого відділення торішнього червня.

– Чи були у вашій практиці випадки, які доказова медицина не могла пояснити, тобто без допомоги вищих сил тут справді не обійшлося?

– Були випадки, коли люди, судячи з усього, безперспек-

Академік Михайло АНДРЕЙЧИН:

Тернополя чи Чорткова, без кількох книг ніколи не повертався. Тож без перебільшення – в нас був культ книги. Батьки прищепили мені любов до праці та до книг.

Знання в нашій сім'ї були дуже в пошані. Власне, ми переїхали жити неподалік Копичинець передусім саме тому, аби було ближче до школи. Народився ж я у селі Василівка на Теробовлянщині. Та в радянські часи воно потрапило

до категорії неперспективних. Тож через якийсь час моя сім'я переселилася у село Калинівщина, за чотири кілометри до Копичинець. Але й цієї батьківської хати вже, на жаль, немає.

– Як зрозуміли, що хочете пов'язати власне життя з медициною?

– У школі я дуже захопився хімією. І довго вагався – хімія чи медицина? Врешті, вирішив, що хімія потрібна й у медицині. Батьки були дуже раді! А особливо дідусь, батьків тато, бо він завжди старався мене звільнити від важкої сільської роботи, щоб я мав час вчитися.

Коли я остаточно вирішив вступати до медичного, перечитав тодішній довідник фельдшера, який був у домашній бібліотеці. І згодом ніколи не забував, що це перша медична книжка, яку я прочитав від «а» до «я». Тож коли вже був науковцем з досвідом, а Україна стала незалежною, вирішив випустити універсальний довідник фельдшера, лише українською мовою, який був би у фельдшерсько-акушерських пунктах усієї України. Впродовж 3-4-ох років зібрав спеціалістів, великий авторський колектив, усе відредагував і 1997 року «Довідник фельдшера» за моєю редакцією вийшов у двох томах. Найважливіше й найприємніше – коли

твни, але якимось дивом виходила з того стану. Невипадково ж у християнському світі клініки часто називають іменем святих. Ще в 90-их роках мене запросили до Праги на міжнародний конгрес з інфекційних хвороб. Там я побував в Інституті інфекційних хвороб імені Святого Роха. І мені «засіло» це ім'я в голові. Згодом почав цікавитися, чому саме Святий Рох є покровителем інфекційних хворих і захисником від епідемій. З'ясував, що він справді жив у XIII столітті, боровся з чумою, сам кинувся працювати в те пекло, з якого інші тікали. Врешті, також захворів, але одужав. Це дуже шанована на Заході людина, визнана святою. Відтоді я запалився звести пам'ятник Св. Роху біля інфекційного відділення й радий, що це вдалося зробити. Уявіть моє здивування, коли я довідався, що біля школи в Копичинцях, де я навчався, колись також був пам'ятник Святому Роху! 1952 року місцеві комсомольці звалили його, відтягнули шматки десь на околицю міста і засипали землею. Так вирости цілі покоління, які не знали, що там був пам'ятник Святому Роху. У своїй книжці я присвятив йому невеликий розділ.

«БАТЬКИ ПРИЩЕПИЛИ ЛЮБОВ ДО ПРАЦІ ТА КНИГ»

– Михайле Антоновичу, які спогади з дитинства для вас найяскравіші?

– Книги! Мій батько був кравцем, але не любив цю професію. Через тодішню владу, якій не були потрібні освічені українці, він закінчив лише два класи гімназії. Від цього в нього залишилася травма на все життя. Батько дуже цікавився природою, любив рослини, з нього був би прекрасний ботанік або ж фітотерапевт. До нього часто зверталися сусіди та знайомі за допомогою. І все він вивчав самотужки. В нас було дуже багато книжок. Тато, коли їздив до

фельдшери з різних куточків України говорили, що їм ця книга дуже допомагає в роботі. Заради цього, власне, й варто працювати.

– Зізнайтеся: вчитися було важко?

– До вступу в інститут я готувався дуже ретельно. Вступний іспит до медичного інституту, який щойно відкрили в Тернополі, склав на «відмінно», що й дозволило мені стати студентом, адже був медалістом.

Перших кілька місяців вчитися було важко. Моя перша оцінка – трійка з латини. Тодішній завідувач кафедри іноземних мов Микола Климчук мовив, що ставить трійку (діяла п'ятибальна система оцінювань) лише тому, що це моя перша оцінка в інституті. Якщо ж буду вчитися так надалі, то більше двійки не отримаю. Мені в перші місяці в інсти-

Людмила та Михайло АНДРЕЙЧИН (1962 р.)

туті важко давалася методика навчального процесу, яка істотно відрізнялася від шкільної. Та швидко акліматизувався й перейшов у відмінники. В додатку до диплома, що налічує понад 50 предметів, мав лише одну четвірку – з хірургії. Поставив мені її декан Олександр Наумович Люлька. Дуже засмутився через це, адже отримував підвищену стипендію, яка була суттєвою матеріальною допомогою. Через багато років, уже коли був проректором з наукової роботи, яось зустрів Олександра Люлька. Ось тоді й почув від нього: «Якби я поставив тобі «відмінно», то ти мене б забув, як і більшість інших викладачів, а так пам'ятаєш!».

«ПЕРЕСІВАВ МІКРОБИ Й... РОЗМОВЛЯВ З НИМИ»

– Більшість людей тікають від інфекційних захворювань, а ви навпаки – прийшли до них. Чому після закінчення вишу обрали саме таку спеціальність?

– На другому курсі я пішов у гурток на кафедру мікробіології.

Михайло АНДРЕЙЧИН щойно став завідувачем кафедри (1981 р.)

«ВДЯЧНИЙ ДОЛІ, ЩО МІГ ЗАЙМАТИСЯ НАУКОЮ»

Завідувала кафедрою Ганна Григорівна Василенко. Її боялися викладачі кафедри, лаборанти та студенти. А мною вона опікувалася й фактично суттєво вплинула на мою долю. Ганна Григорівна дуже любила мікробіологію та зуміла мені цю любов передати. Взагалі ж вважаю, що будь-яка спеціальність тим цікавіша, чим глибше ти її знаєш. Коли я почав вивчати мікробіологію, побачив, що це цілий мікрокосмос! Мені було надзвичайно цікаво! Під керівництвом Ганни Григорівни виконав перші наукові роботи. Вечорами у вихідні нікого на кафедрі немає, а я сиджу — пересіваю мікроби. Навіть розмовляв з ними! Якби хтось побачив збоку, то б подумав, що трошки щось не те з мною.

Ганна Григорівна мене навчила, як ставити експерименти, як викласти все на папері. Вона допомогла мені написати мою першу статтю, яка згодом вийшла у журналі «Лікарська справа». Тоді видавали дуже мало медичних

Президент НАМН України, академік Віталій ЦИМБАЛЮК вручає Михайлові АНДРЕЙЧИНУ диплом академіка (2017 р.)

відповідний диплом. Повертався в рідний інститут переможцем. Тоді на мене й звернув увагу ректор Петро Омелянович Огій.

Мені запропонували дві кафедри на вибір — мікробіології та інфекційних хвороб. На жаль, 1963 року від онкозахворюван-

ня служби в запасі. Натомість через два дні після вручення повістки вже їхав у потязі у військову частину. Служив солдатом в Ужгороді, у мотострілковому полку, а згодом — в окремому медико-санітарному батальйоні в Овручі, що на Житомирщині.

— Після повернення додому продовжили наукову роботу?

— Так, але спочатку понад рік працював дільничним терапевтом у Бережанах, а за сумісництвом у місцевому медичному училищі викладав мікробіологію. Отриманий досвід пригодився мені згодом у медичному інституті. Значну підтримку мав від професора-мікробіолога Івана Олександровича Ситника. Мені дуже подобалося, як він ставив наукові експерименти. Придивлявся до нього й набирался вмінь. Добре, коли запозичуєш чужий досвід, і при цьому не зупиняєшся на досягнутому. Мені щастило на вчителів, я їм безмежно вдячний.

Іван Олександрович Ситник завідував кафедрою мікробіології після Ганни Василенко, а потім

З однокурсниками (1997 р.)

став проректором з наукової роботи та забрав мене до себе референтом. У науковому відділі я вів документацію, допомагав складати доповіді та інше. Не можу сказати, що мені там дуже подобалося, але коли захистив док-

торську дисертацію, Іван Олександрович вирішив піти з посади, а мене порекомендував на своє місце. Так я пропрацював проректором з наукової роботи 21 рік.

«ВІДКРИТТЯ В НАУЦІ НАДИХАЮТЬ НА НОВІ ПОДВИГИ»

— За цей період у Тернопільському медінституті підвищили показники кандидатів і докторів наук, та й узагалі рівень усієї науково-дослідної роботи. З'явилося багато публікацій, наукових досліджень. Які б виділили для себе?

— Наукові інтереси в мене широкі, але прямо чи опосередковано вони стосувалися проблеми інфекційних хвороб. У процесі досліджень вдалося дещо встановити. Зокрема, ми, по суті, вперше розробили термографічну семіотику інфекційних хвороб. Тобто з допомогою тепловізора вивчили теплову картину інфекційних захворювань — таких найбільш розповсюджених, як грип і ГРВІ, вірусні гепатити, бешхита та багато інших. У результаті вдалося виявити низку невідомих раніше симптомів і розробити термографічні критерії диференційної діагностики інфекційних хвороб, а також запропонувати термографічні показники ефективності лікування й повноти видужання хворих. Вважаю, що це досить серйозний внесок, бо він розширив уявлення про основні прояви інфекційних хвороб, механізми цих проявів і, що найбільш важливо, дав можливість поліпшити діагностику та лікування.

Досить детально ми вивчали, коли ці дослідження лише зароджувалися, різні марки ентеросорбентів, після прийому яких відбувається всмоктання цими препаратами різних токсичних речовин, що є у шлунково-кишковому тракці, в тому числі бактерій, які непотрібні, і виведення їх назовні природним шляхом. По суті, ми розробили основи ентеросорбційної терапії інфекційних хвороб. У процесі цієї роботи також запропонували спосіб лікування колітів, що супроводжуються ураженням сигмоподібної та прямої

кишки у хворих. Це так званий метод обпилення. При деяких хворобах, зокрема дизентерії, завдяки йому досягли блискучого успіху: варто було зробити 1-2 процедури, як уся клінічна картина обривалася й хворий дуже швидко одужував. Спочатку нам не вірили, що таке можливо. Але ефективність нового методу ми демонстрували на недужих, пролікували багатьох пацієнтів. Це все було опубліковано, захищено патентом. Цей метод дає можливість при деяких інфекційних хворобах кишківника здійснювати лікування, не використовуючи антибіотики та інші протибактерійні препарати, які дуже часто дають побічний ефект, спричиняють дисбактеріоз, завдають шкоди вже суттєво порушеній хворобою мікрофлорі кишківника. Виходить, що, з одного боку, ми позбуємося збудника, скажімо, харчової токсикоінфекції, дизентерії чи сальмонельозу, а з іншого — затягуємо процес видужання й навіть призводимо до дисбактеріозу. Завдяки цьому альтернативному методу, який не має цих побічних ефектів, організм відновлюється сам, ми лише йому допомагаємо. І хворі дуже швидко одужують.

Була розроблена також лазеротерапія хворих на ГРВІ та грип

Професор Михайло АНДРЕЙЧИН і головний інфекціоніст Литви, професор Арвідас АМБРОЗАЙТІКУС (1999 р.)

з допомогою лазерного опромінювання слизової оболонки носоглотки, в проекції підщелепних лімфатичних вузлів, які часом збільшуються, та біологічно активних точок, які є на поверхні людського тіла. На наших очах у хворих поліпшувався стан! І не треба жодних ліків з аптеки. Це дає великий медичний та економічний ефект.

За допомогою керівництва університету вдалося створити потужний науковий колектив, який понад чотири роки досліджує хворобу Лайма та інші інфекції, що передають кліщі. Таких поглиблених масштабних досліджень в Україні ніхто не проводив. Якщо до нас визначали два або, щонайбільше, три види збудника інфекційних хвороб, то ми визначаємо вже таких вісім, що переносять кліщі. Ми поглибили уявлення про епідеміологію цих захворювань на Тернопільщині та в інших регіонах. Вдалося дослідити поширення цієї інфекції в семи областях України, обстежити тут групу ризику, а саме — працівників лісових господарств, виявити в них ці інфекційні захворювання й, відповідно, запропонувати лікування. Ми навели достатньо доказів, аби хвороби, які передаються кліщами, віднести до професійних захворювань лісників і деяких інших груп населення. **(Продовження на стор. 8)**

Академік Михайло АНДРЕЙЧИН зі співробітниками кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами (2017 р.)

журналів і надрукуватися в них було надзвичайно важко. Чекали на це 2-3 роки. Мені ж надрукували, ще й підписали — студент М. Андрейчин. Моєму щастю не було меж! І для молодого інституту це була вагома подія.

Згодом на базі Київського медичного інституту імені О.О. Богомольця відбувалася Всеукраїнська студентська наукова конференція та конкурс на найкращу роботу. З погляду сучасності — нічого надзвичайного, але на той час то була непересічна подія. Мені вдалося переконливо продемонструвати, що стафілококи в процесі набуття стійкості до антибіотиків можуть ставати більш патогенними. Там мною зацікавився відомий мікробіолог та епідеміолог — професор Ігор Миколайович Моргунов. Після мого виступу він поставив мені низку запитань, бажаючи переконатися в тому, як добре я знаю проблему, над якою почав працювати, і чи самостійно виконав дослідження, та залишився задоволеним моїми відповідями. Привіз я з цього конкурсу другу грошову премію Міністерства охорони здоров'я та

ня померла моя перша наукова наставниця Ганна Григорівна Василенко. І я вирішив, що піду на кафедру інфекційних хвороб, де буду займатися і експериментами, і хворими. Тогочасна завідувачка кафедри Людмила Іванівна Богачик прийняла мене доброзичливо. Дала тему дисертації, присвячену проблемі вірусних гепатитів. Вона мене вчила скрупульозності в тому, як оформляти лабораторні журнали, як планувати дослідження, як розробляти історії хвороби. Людмила Іванівна була дуже фаховою методисткою. Все це мені згодилося, адже в клінічній роботі треба бути методистом, уміти все проаналізувати, скласти план обстеження та лікування.

За два з половиною місяці на кафедрі інфекційних хвороб під її керівництвом я зібрав багато літератури й освоїв методики. Вже почав обстежувати хворих, і тут мене викликають у військомат, вручають повістку та відправляють на чинну службу. Тоді саме ліквідували військові кафедри в медичних інститутах. Ще б один семестр, і я отримав би звання лейтенанта медичної

АКАДЕМІК МИХАЙЛО АНДРЕЙЧИН: «ВДЯЧНИЙ ДОЛІ, ЩО МІГ ЗАЙМАТИСЯ НАУКОЮ»

(Закінчення. Поч. на стор. 6-7)

Склали перші методичні рекомендації та надрукували їх, тепер ними користуються лікарі України. Відкрили субклінічну форму мігруючої еритеми при хворобі Лайма. Тобто за допомогою методу тепловізора виявили в деяких хворих наявність цього почервоніння у вигляді кільця довкола місця укусу кліща на тілі людини, який не видно неозброєним оком. Виявлення цього специфічного симптому відразу ставить питання обов'язкового лікування. Інакше хвороба може перейти у хронічну форму з ураженням суглобів, серцево-судинної системи, нервової системи, а це веде за собою інвалідність і дочасну смерть.

Є ще багато інших серйозних досліджень. Навіть маленькі успіхи запалюють, спонукають ще більше занурюватися в науку, більше працювати. Зрештою, це не лише в науці так. Успіх усіх окрилює.

– Очевидно, багато часу приділяєте навчанню студентів.

– Безперечно, підготовка майбутніх лікарів – головне завдання кафедри. На щастя, сформувалася колектив професорів, які забезпечили навчальний процес відповідно до сучасних вимог. До речі, маємо свої підручники й посібники з інфекційних хвороб, епідеміології та військової епідеміології. Хочу зазначити, що організація навчання студентів значною мірою покладена на незмінну завучку кафедри, доцентку Інну Іщук, яка свої обов'язки виконує на «відмінно».

– Під вашим керівництвом було виконано 36 дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня професор Михайло АНДРЕЙЧИН і славетний кандидата наук і 17 док-художник Іван МАРЧУК (2007 р.) торських дисертацій. Ваші

учні очолюють дев'ять кафедр у вишах різних міст України.

– Так, це завідуючі кафедрами – двоє в Тернополі, стільки ж – у Запоріжжі, а ще є в Чернівцях, Харкові, Сумах, Сімферополі, Донецьку. Тішуся, що маю друзів, для яких наука й підготовка кадрів така ж важлива, як і для мене.

«ЩОМІСЯЦЯ ТЕЛЕФОНУЮТЬ З ВИДАВНИЦТВ І ПРОПОНУЮТЬ ПЕРЕВИДАТИ КНИГУ»

– Ви – автор і співавтор майже 1050 наукових, публіцистичних і науково-популярних праць, у тому числі 50 книжок (монографій, підручників, посібників, довідників). Знаєте, які з ваших книг користуються найбільшим попитом серед медиків?

– Насправді немає такого місяця, щоб мені з двох-трьох видавництв не зателефонували з

пропозицією перевидати якусь книгу. Скажімо, «Інфекційні хвороби в загальній практиці та сімейній медицині». Вона дуже подобається нашим лікарям. Тут просто, чітко, зрозуміло викладено інформацію про інфекційні хвороби, що потрібна для роботи сімейним лікарям. Минуло 13 років, відколи вона побачила світ. За цей час дещо змінилося в діагностиці, лікуванні, тож і варто перевидати. Або підручник «Медсестринство в інфекційних хворобах», за яким вчать медсестри всіх медичних коледжів України.

Його теж треба перевидати, бо вийшов дев'ять років тому й за той час студенти встигли добряче «зачитати», тож є потреба в новому накладі. Вже втретє для лікарів виходить «Атлас інфекційних хвороб», що містить понад 560 ілюстрацій, кожен малюнок має підписи українською та англійською мовами. Це дуже серйозне видання.

Дуже цінна книга – «Про-

Два світлі, чесні та талановиті мужі України – професор Михайло АНДРЕЙЧИН і славетний кандидата наук і 17 док-художник Іван МАРЧУК (2007 р.)

фесійні інфекційні захворювання». Коли її видавали в Києві, мені сказали: «Якби ви більше нічого не видали, а лише одну цю книгу, то вже б увійшли в історію». Але я не ставлю питання, щоб увійти в історію. Просто роблю свою роботу.

– 25 років ви – головний редактор Всеукраїнського науково-практичного медичного журналу «Інфекційні хвороби». Власне, ви й ініціатор його створення.

– Журнал – це такий наш маленький подвиг. Це перший журнал з інфекційних хвороб в Україні й перший часопис, який почав випускати наш університет. Він виходить щоквартально з 95-го року, два номери залишилося до сотні. Жодного разу ми не зірвали вихід, не було перерви й здвоєння номерів. Тут публікуються статті провідних інфекціоністів України та з-за кордону. Журнал виходить двома мовами – українською та англійською, за що я, до речі, мав клопіт свого часу в Києві з деякими колегами, які твердили:

Під час відкриття та освячення пам'ятника Св. Рогу (2019 р.)

«Тільки двуязычный». Але відстояв своє. Журнал виходить зусиллями кафедри інфекційних хвороб, яку я очолюю. Незмінний відповідальний секретар журналу впродовж усіх цих років – молодий професор Василь Копча, мій працюючий колега, без якого я сам ніколи не зміг би виконати той величезний обсяг роботи.

– Ви ще й громадські організації очолюєте!

– 1997 року мене обрали президентом Всеукраїнської асоціації інфекціоністів України й з того часу обіймаю цю посаду. Ми щороку проводимо дві всеукраїнські конференції в різних містах країни, випускаємо збірники наукових матеріалів. Кожних 4-5 років відбувається з'їзд інфекціоністів України. Незмінний секретар цього товариства – доцент Олег Івахів, який нещодавно отримав звання заслуженого лікаря України. Важко мені було б без них, моїх висококваліфікованих помічників, адже одна людина не може робити такі серйозні справи та ще й у межах всієї України.

Також з 2004 року очолюю Тернопільський обласний осередок НТШ. За мого головування випустили вже 11 томів наукових

Людмила та Михайло АНДРЕЙЧИНІ з онуком Ігорчиком (2011 р.)

праць на різні теми. Серед них – «Музеї Тернопільщини», «Нобелівський рух і Україна», «Видатні постаті в українській культурі і науці» та низка інших. Я є відповідальним редактором і мушу засвідчити, що це важка, але дуже цікава та потрібна робота.

«ПРИЄМНО, ЩО СИНИ ВИБРАЛИ МЕДИЦИНУ»

– Де берете для цього величезного обсягу роботи час, сили, натхнення?

– Зізнаюся, вважаю, що повною мірою реалізуватися мені не вдалося, багато часу було витрачено на непотрібні речі. Були молоді лікарі, які, як я гадав, цікавилися наукою, та, на жаль, не всі виправдали мої сподівання.

– Про що шкодуєте найбільше?

– У мене був дуже розумний дідусь Афаназій Михайлович. Саме той, який хотів, щоб я вчився. Він за нагоди казав: «Михасику, ніколи не шкодуй про те, що вже сталося. Бо щоразу, коли ти це згадуєш, наново будеш завідувати». Так, були в мене помилки, і серйозні. Але я пройшов свій шлях, який повинен був пройти. Вдячний долі, що міг займатися наукою. Творча праця приносить чи не найбільшу радість.

– Ви – щаслива людина?

– Звичайно!

– Які складові вашого щасття?

– У мене гарна сім'я й улюблена справа життя.

– Чим вас полонила ваша дружина?

– Мені завжди з нею було та є приємно й цікаво. Людмила – на рік молодша від мене, лікар-неонатолог. Понад 27 років була завідувачкою відділу новонароджених у пологовому будинку. Це така тяжка робота! Постійно, мов на порохівій бочці. Вночі її значно частіше викликали, ніж мене. Через те нині

дружина страждає хронічним безсонням.

– Дітей не відраджували йти в медицину?

– Ні, ніколи, навпаки – свою творчу радість виливав на них. Гадаю, це відіграло певну роль. І вони не шкодують, що пішли цією стежкою. В нас два сини, обидва стали професорами. Старший Сергій – терапевт, завідувач кафедри пропедевтики

Професор Михайло АНДРЕЙЧИН, дослідниця спадщини Івана Пулюя Ольга ЗБОЖНА на відкритті меморіальної дошки Товариству «Громада» (2014 р.)

внутрішньої медицини ТНМУ. Молодший Юрій – дитячий лор-лікар, робота ця дуже складна, але йому надзвичайно подобається. Вони – не скороспілі доктори наук, минуло багато років, доки стали на ноги. Тепер мають право на самостійну працю. Мені приємно, що вони вибрали медицину й захотіли займатися наукою.

Величезна наша радість – онуки Ігорчик і Михайлик. Вони живуть у різних кінцях міста, тож бачитися щодня не можемо, але не буває такого вечора, щоб я з внуками не розмовляв, а дружина – ще частіше.

– Маєте місце, де відпочиваєте душею?

– Моє захоплення – дача, де заклав сад. Якщо побуду там бодай кілька годин – відпочиваю, відчуваю, як додається сила, що йде від землі, від рослин. На жаль, останніми роками це все дуже забушено. Не вистачає часу! Тепер ось планує собі: ювілей мене, постараюся видати обіцяні книжки й спробую-таки приділити увагу нашому саду.

– Що самі собі хотіли б побажати з нагоди ювілею?

– Я лише прошу Бога, щоб передусім поліпшив здоров'я дружини й дав мені ще трохи сил, аби я виконав заплановане. І ще є одне серйозне бажання – щоб в Україні настав мир і агресор пішов з нашої землі назавжди.

– Щиро зичу, щоб Господь вислухав ваші бажання. Многая літа вам! Дякую за вашу віддану працю!

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

ГРИП ТА ЙОГО УСКЛАДНЕННЯ: У ФОКУСІ – ПАТОГЕНЕЗ

Як відомо, грип та інші респіраторні вірусні інфекції є наймасовішими захворюваннями, які займають провідне місце в структурі інфекційних хвороб і становлять 80-90 відсотків від усіх випадків інфекційної патології. Якщо враховувати здатність вірусу грипу спричиняти часті епідемії й навіть пандемії в масштабах Земної кулі, можна стверджувати, що він є проблемою світового значення. В період епідемії хворіє від 5 до 20 % населення. При пандеміях, коли виникає різка зміна властивостей вірусу, хворіє кожна друга людина.

Збудник може змінюватися двома шляхами:

1. Незначні мутації в нейрамінідазі та гемаглютиніні називаються антигенним дрейфом. Такі зміни властиві всім типам грипу й не провокують пандемії, відсоток ускладнень і тим більше – летальних вислідів дуже малий. Це зумовлено тим, що колективний імунітет вже знайомий зі штамом і здатний йому протидіяти навіть у такому, варіабельному виді.

2. Кожні 20-30 років, іноді й раніше (через 10-15 років), вірус мутує, значно змінюючи свою поверхневу антигенну структуру. Найчастіше кардинально модифікується гемаглютинін, рідше – нейрамінідаза. Подібна трансформація робить вірус «невидимим» для імунної системи та загрожує швидким його розповсюдженням, серйозними ускладненнями й високим відсотком летальності. Механізм мутації вивчається, але висновки досі суперечливі, очевидно, що вірус змінюється швидше, ніж збираються клінічні, статистичні та епідеміологічні дані.

Щорічний прогноз ВООЗ цього року досить утішливий, несподіваних нових штамів збудника радше не буде.

Серед теперішніх епідемічно актуальних штамів з-поміж так званих сезонних вірусів, як і раніше, реєструють сумнозвісний вірус підтипу H1N1-A/California. Востаннє масові захворювання (пандемія), спричинені цим збудником, фіксували 2009-2010 і 2015 р. Для грипу H1N1-A/California прикметні, як правило, високий рівень захворюваності свиней та низькі показники смертності (1-4 %). Спалахи серед свиней виникають цілий рік, а в зонах з помірним кліматом – найчастіше холодної пори року – восени й узимку.

Способи передачі вірусу H1N1 ідентичні способам розповсюдження сезонного грипу. Віруси грипу здебільшого передаються під час кашлю або чхання хворих людей. Закономірне різке

зростання відповідної захворюваності холодної пори року пояснюється кількома причинами, головними з-поміж яких варто назвати такі:

– переважне перебування людей у закритих, «закупорених» приміщеннях, де за відсутності потоків повітря, притаманних для вулиці чи провітрюваних кімнат, створюються ідеальні умови для аерозольного механізму передачі;

– з початком опалювального сезону кімнатне повітря стає сухим, а це водночас зумовлює пересушення слизових оболонок дихальних шляхів. За таких обставин нейтралізуються передусім первинні бар'єри неспецифічних чинників захисту (в'язкі властивості слизу, постійний рух війок циліндричного епітелію, лізоцим та інші неспецифічні інгібітори реплікації вірусу, що містяться в слизі секрету дихальних шляхів, інтерферон, секреторні IgA тощо), що робить людину особливо сприйнятливою для збудника.

Людина може бути заразлива за одну добу до появи симптомів і протягом 5-7 днів після початку захворювання. Пацієнти, в яких захворювання триває понад 7 днів з часу появи перших симптомів, повинні розцінюватися як потенційно контагіозні до зникнення ознак хвороби. Діти, особливо молодшого віку, можуть бути потенційними розповсюджувачами вірусу протягом тривалішого періоду часу (10 і більше днів). Тривалість періоду контагіозності може змінюватися залежно від особливостей штаму вірусу грипу.

Грип H1N1-A/California більше заразний, ніж сезонний. Ко-ефіцієнт інфікування сезонним грипом серед осіб, які мали контакти з хворими людьми (secondary attack rate), варіює від 5 до 15 %. Аналогічний коефіцієнт стосовно вірусу H1N1 оцінюється в цей час у межах від 22 до 33 %. Вчені стурбовані змінами, які можуть мати місце в міру розповсюдження вірусу в південну півкулю й зіткнення з циркулюючими в цей час вірусами серед людей, коли в цій півкулі починається звичайний сезон грипу.

Вважають, що при грипі можуть мати місце: вірусні, бактерійні, та найчастіше – змішані (вірусно-бактерійні) пневмонії. Самі бактерійні пневмонії, незалежно від термінів виникнення, не становлять особливих труднощів щодо діагностики, хоча їх терапія досить складна, враховуючи поліантибіотикорезистентність збудників (передусім

стафілококів), а також те, що вони перебігають на тлі імунodefіциту, що є однією з патогенетичних ланок саме грипу. Проте, як показали наші бактеріологічні дослідження мокроти та виділень з трахеостомічної трубки (при проведенні штучної вентиляції легень – ШВЛ), а також патоморфологічного матеріалу (при загибелі хворого), патогенну мікробну флору, як правило, ніколи не виділяли. До такого ж висновку дійшли й інші автори. Така ситуація цілком закономірна, зважаючи на те, що хворі з тяжкими формами грипу, по суті, завжди отримували масивну антибіотикотерапію. До того ж, якщо для бактерійних ускладнень грипу все ж маємо досить широкий вибір етіотропних засобів, то щодо вірусних пневмоній, обумовлених вірусом гри-

пу А нині реально можемо оперувати лише двома препаратами – оселтамівіром і занамівіром, до того ж тільки оселтамівір можна використовувати як системний засіб. Усі інші повсюдно рекламовані так звані протигрипозні засоби не мають жодної доказової бази!

Найчастішим ускладненням грипу є пневмонія, в основі яких лежить геморагічне запалення з набряком. Вони, як правило, бактерійної етіології. Різко наростають явища токсикозу. Виникають надсадний болючий кашель, сильна задишка, дихання стає поверхневим. Під час кашлю виділяється рожеве пінисте харкотиння, часто з домішками крові. Вогнища запалення легеневої тканини частіше не зливаються, а тому дані фізикального обстеження виражені слабо: незначне притуплення перкуторного звуку, помірна кількість вологих хрипів, частіше при покашлюванні або при боковій позі тіла.

Другу групу ускладнень становлять бактерійні гайморит, фронтит, етмоїдит, отит, евстахіїт, тонзиліт. Рідше приєднуються інфекційно-токсичний міокардит, тромбофлебіт, пієліт, енцефаліт, менінгіт. У зв'язку з грипом у хворого можуть загострюватися такі

хронічні захворювання, як туберкульоз, ревматизм, гломеруло-нефрит, гепатохолецистит.

Лікування хворих на неускладнений грип переважно амбулаторне. У гарячковий період і наступні два дні хворий повинен зберігати ліжковий режим.

Спостереження показало, що в разі первинного звільнення хворих від роботи на три дні ускладнення виникали в 11,8 % випадків. Якщо звільняли на п'ять днів – лише в 5,8 %, тобто вдвічі рідше.

При яскравих явищах інтоксикації та порушеннях кислотно-лужного балансу проводять дезінтоксикаційну й корегувальну терапію. Щоб запобігти розвитку гіпертензії в малому колі кровообігу та набряку легень, вводять не більше 500 мл рідини крапельно (передусім дрібно-

монія. Крім високої температури тіла, на вірус грипу згубно діє кисле середовище, яке створюється у вогнищі запалення.

Щеплення проти грипу захищає від захворювання майже 80 % здорових дітей та дорослих. У старих людей захист дещо слабший, але вакцинація суттєво зменшує ступінь тяжкості грипу, знижує частоту ускладнень і смертність.

Нині для профілактики грипу застосовують здебільшого інактивовані грипозні вакцини – препарати, що містять антигени вірусів грипу актуальних штамів, що циркулюють зараз і спричиняють епідемію. Вони належать до трьох серотипів вірусу грипу: А/Н1N1, А/Н3N2 і В. Вірус грипу вирощують у курячих ембріонах, інактивують і ретельно очищають від білків та інших баластних компонентів курячого ембріона.

Розвиток імунітету починається з другої доби після вакцинації, досягає максимуму на 15-30-у добу після щеплення та триває лише 6-12 місяців, що вимагає щорічного повторення вакцинації. Профілактична ефективність – 70-90 %.

Протипоказання до вакцинації від грипу:

- гостре захворювання або загострення хронічного захворювання в день вакцинації;
- алергія на білок курячих яєць;
- алергічні реакції на інші компоненти препарату;
- тяжкі алергічні реакції на попереднє щеплення конкретним препаратом.

Нині альтернативи вакцинації немає. Тож щеплення від сезонного грипу потребували перодусім представники так званої групи ризику (медпрацівники, вагітні, діти, особи, які мають хронічні недуги), а також усі бажуючі.

На жаль, мінливість вірусу грипу призводить до швидкого старіння вакцин – саме тому відбуваються сезонні епідемії. Припускають, що поява нових форм А/Н1N1 нівелює ефект від вакцинації, що може стати причиною постійної циркуляції в популяції цього штаму вірусу.

Первинна неспецифічна профілактика спрямована на запобігання потрапляння вірусу в організм і на посилення неспецифічної імунної відповіді для уникнення розвитку захворювання.

Найпростішим та ефективним способом профілактики грипу є так зване соціальне дистанціювання, тобто перебування далеко від інших людей, які можуть бути інфіковані. Якщо інфекція розповсюджується у суспільстві, необхідно уникати великих зборів, скупчень людей на роботі та, якщо можливо, перебувати вдома.

Нині ВООЗ не рекомендує обмежувати переміщення людей, а також організувати карантинний контроль у пунктах прибуття, зокрема – в аеропортах. Такі заходи є неефективними й економічно недоцільними.

**Василь КОПЧА,
професор кафедри
інфекційних хвороб
з епідеміологією, шкірними
і венеричними хворобами
ТНМУ**

«МАЙБУТНЄ НАШОГО МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ – У СПІВПРАЦІ З ТНМУ»

Генеральний директор (головний лікар) Тернопільської обласної психоневрологічної лікарні Володимир Шкробот каже, що велику підтримку мають від керівництва Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського, яке мислить сучасними категоріями та діє не лише у системі координат свого закладу, але й усього медичного простору нашого краю.

«Це вже новий, європейський стиль командної роботи в нашому великому товаристві. Але вигода від такого ділового партнерства обопільна. Ми отримуємо вищу якість медичної послуги, а університет має можливість готувати в нашій клініці студентів на засадах компетентнісного підходу, – мовить Володимир Васильович. – Пригадалося, як торік разом з науковцями ТНМУ побували у швейцарських колег, ознайомилися з роботою тамтешньої психіатричної клініки. Через кілька днів зустрівся з ректором Михайлом Михайловичем Кордою та проректором Степаном Йосиповичем Запорожаном. Розповів їм про результати нашого стажування та промовився, що дуже знадобився б нам апарат, який поба-

Тема, яку дедалі активніше нині обговорюють у медичних колах, – запуск другого етапу реформ. Поки що уряд допрацьовує необхідні постанови, але всім зрозуміло, що трансформація всієї галузі набуває цілком реального змісту. Торкнеться вона й надання високоспеціалізованої меддопомоги. І тут головне – визначити правильні вектори діяльності медичної установи. Скажімо, свої орієнтири Тернопільська обласна психоневрологічна лікарня спрямовує на тісну співдружність з нашим університетом, імплементуючи в такий спосіб найновіші наукові досягнення та здобутки в свою повсякденну практику. Спільні проекти, тренінги, науково-практичні семінари й конференції, консультативні прийоми та розгляд клінічних випадків – це ще не повний перелік дотичних точок такого активного співробітництва.

Узагалі ж варто зауважити, що плідна співпраця єднає науковців ТНМУ та фахівців практичної медицини в галузі неврології. Завдяки старанням адміністрації університету зміцнилася й надзвичайно високого рівня щодо наукового потенціалу та матеріально-технічного забезпечення кафедра неврології ТНМУ, яку очолює професор, заслужений діяч науки і техніки України Світлана Шкробот.

«Коли кілька років тому я проходила півірне дистанційне навчання за сприяння Європейської та Американської громадсь-

Результати діяльності центру нейрореабілітації перевершили всі сподівання. Це неймовірна радість, кажуть фізичні терапевти, коли прикута до ліжка чи інвалідного візка людина завдяки щоденній праці фізичного терапевта починає поволі рухатися, а згодом стає на ноги! І велика заслуга в цьому в постійній підтримці фахівців медичного університету. Щотижня спеціалісти лікарні разом з представниками кафедр – як неврології, так і психіатрії – проводять спільні клінічні обходи пацієнтів. У тісній співпраці проходить клінічний розгляд та корегування обстеження й лікування. Гарною

дань, що відбуваються у психіатричних відділеннях, проводять тренінги для спеціалістів лікарні, мають з ними спільні наукові пошуки та дослідження. У психіатричному відділенні створені мультидисциплінарні команди, у складі яких, окрім завідуючих відділень, лікарів, старших і медичних сестер, також спеціалісти кафедри психіатрії наркології та медичної психології.

Варто зауважити, що жоден захід у стінах лікарні не обходиться без представників ТНМУ, причому не лише профільних кафедр. Приміром 3-4 жовтня 2019 року на базі медичного університету відбувся науково-практичний симпозиум з міжнародною участю «Профілактика та чинники ризику неврологічних, психіатричних і наркологічних розладів». Цей форум став ще одним з професійних майданчиків для різнопланового фахового діалогу неврологів, психіатрів, наркологів, фахівців сумісних спеціальностей, що охопив широкий спектр питань і досягнень нейронауки.

«Для масштабних зібрань у лікарні нині маємо велику аудиторію, яку саме за сприяння університету утеплити та провело туди опалення, – розповідає за-

чили в швейцарській клініці. Але він надто дорогий, за нинішнього фінансування лікарні його не осилити. Ректорів моя презентація сподобалася й він пообіцяв, щойно трапиться нагода, таку техніку університет придбає. І знаєте, слова дотримав – торік восени апарат з'явився. Це техніка нового покоління – апарат американського виробництва TUMOTRON для проведення електроконвульсивної терапії. Хочу зазначити, що пропозицію ректора прийняли на засіданні вченої ради одногосно, бо науковці дуже добре розуміють, наскільки і для університету, і для пацієнтів необхідна така апаратура. Техніку розмістили на кафедрі психіатрії, наркології та медичної психології, яка базується у нашій лікарні. Щодо самого методу електроконвульсивної терапії, то це «золотий стандарт» у подоланні резистентності до фармакотерапії при багатьох психічних порушеннях. Студенти та лікарі-інтерни навчаються роботи з такою апаратурою, а ми отримали можливість допомогти пацієнтам в наданні повноцінної психіатричної допомоги».

ких організацій інсультів, то, успішно склавши тестові завдання, мала можливість на тиждень поїхати до Німеччини, в клініку ім. Йогана Веслінга у м. Мінден. Отриманий у цій країні досвід почали впроваджувати на базі нашого медичного закладу, – розповідає заступниця генерального директора (головного лікаря) обласної психоневрологічної лікарні Надія Фарійон. – Ми розуміли, без нейрореабілітаційного центру нам не обійтися. Але побаченого в закордонній клініці було замало, от тоді й згодився досвід спеціалістів медичного університету. Коли зреалізували цю ідею, отримали від них велику підмогу. Напрацювання науковців ТНМУ, їхні знання та практичні вміння були для нас неоціненні. Зокрема, завдяки кафедрі неврології запровадили оцінку пацієнта за різними шкалами. Фахівці кафедри допомогли у впровадженні методів нейрореабілітації. Із започаткуванням цього проекту наші медсестри здобули фах фізіотерапевтів. Тішити, що в ТНМУ вони мають можливість здобувати й вищу медсестринську освіту – ступінь бакалавра, магістра».

практикою стали й спільні консультативні прийоми в поліклініці та виїзди в районні лікарні. Зокрема, торік здійснили десять таких виїздів, що дало можливість пацієнтам не діставатися в обласний центр, а на місці отримати фахові консультації провідних спеціалістів ТНМУ.

Кілька років тому у самостійний підрозділ виокремилася кафедра психіатрії, наркології та медичної психології ТНМУ, яку очолила професорка Олена Петрівна Венгер.

Швейцарський досвід, який спеціалісти лікарні запозичили під час спільних стажувань з фахівцями кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, впроваджено в практичну діяльність. Зокрема, адаптовано до наших умов психоосвітні тренінги з нозологій. Впроваджено в медичну практику й систему оцінювання та визначення рівня суїцидальності хворих з психічними розладами. Це вкрай важливо, кажуть фахівці медичного закладу, бо це хороший стимул імплементувати передовий досвід іноземних колег у психіатричну практику. Працівники кафедри приєднуються до засі-

ступниця генерального директора. – У ній проводять не лише навчання для студентів ТНМУ, а й наші оперативні та виробничі наради, конференції, семінари, тренінги, тестування, лекції для наших працівників, які часто організовують висококваліфіковані фахівці медичного університету. Нас поєднують наукові пошуки та дослідження, спільні публікації в наукових журналах, спільні науково-практичні конференції.

Коли у нас відкривають відділення чи відбуваються інші події, представники керівництва університету завжди присутні особисто, з величезною зацікавленістю беруть активну участь у житті нашої лікарні. Впевнена, що попереду ще багато спільних справ».

Є сподівання, що у співдружності з ТНМУ лікарям психоневрологічної лікарні вдасться імплементувати найкращі здобутки науковців ТНМУ в діяльність медичного закладу. І це буде ще один суттєвий крок на шляху до створення сучасної моделі охорони здоров'я українців.

Лілія ЛУКАШ

ДАТА

28 лютого виповнюється 60 років доцентві кафедри хірургії №1 з урологією, малоінвазивною хірургією та нейрохірургією імені професора Л.Я. Ковальчука ТНМУ Володимиріві Борисовичу ДОБРОРОДНЬОМУ

Вельмишановний Володимире Борисовичу! Сердечно вітаємо Вас з 60-літтям! Після закінчення Івано-Франківського медінституту, чотирьох років практичної хірургічної роботи у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли понад 32-літній трудовий шлях: спочатку клінічного ординатора, асистента, а останні 17 років – доцента кафедри факультетської хірургії, хірургії №1 з урологією, малоінвазивною хірургією та нейрохірургією імені професора Л.Я. Ковальчука.

Особлива сторінка Вашої діяльності – п'ятирічний період керівництва підготовчим відділенням для іноземних громадян.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як одного з талановитих випускників другого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-хірурга, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність як багатолітнього завуча кафедри, куратора студентських груп.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотами обласного комітету профспілки медичних працівників, грамотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Володимире Борисовичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай злагода буде, хай буде любов,
Хай тисячу раз повторяться знов
Хороші, святкові і пам'ятні дні,
Хай сонце всміхається Вам у житті!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

20 лютого відзначила ювілейний день народження ветеран ТНМУ, кандидатка медичних наук Тетяна Зосимівна БОРИСОВА

Вельмишановна Тетяно Зосимівно! Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Іркутського медінституту, кількох років практичної лікарської роботи, навчання в аспірантурі Ленінградського педіатричного інституту, захисту кандидатської дисертації, викладацької роботи на кафедрі педіатрії Читинського медінституту у стінах ТДМУ імені І.Я. Горбачевського Ви успішно пройшли 23-літній трудовий шлях асистента кафедри педіатрії факультету післядипломної освіти.

Свідченням Вашого високого професіоналізму є багатолітня діяльність позаштатною неонатологією обласного управління охорони здоров'я,

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають й щиро шанують Вас як відомого науковця, талановитого, висококваліфікованого клініциста-педіатра, досвідченого педагога та вихователя молодих лікарів за багаторічну невтомну працю, високий професі-

оналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як кураторки циклу лікарів-курсантів, членкині редколегії факультетської стінгазети, наукової інформаторки кафедри, лекторки товариства «Знання».

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіночність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Тетяно Зосимівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай здоров'я, радість і достаток Сипляться, немов вишневий цвіт, Хай малює доля з буднів свято І дарує Вам багато літ!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

22 лютого – 80 років завідувачу кафедрі інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами ТНМУ, академікові НАМН України, заслуженому діячу науки і техніки України, докторові медичних наук, професору Михайлові Антоновичу АНДРЕЙЧИНУ

Вельмишановний Михайле Антоновичу! Ректорат, профком і весь колектив університету щирозадушечно вітають Вас з 80-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом після трьох років практичної лікарської роботи у війську і в районній лікарні успішно пройшли майже 54-літній трудовий шлях клінічного ординатора, асистента, доцента, професора кафедр інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами, яку очолюєте впродовж 39 років. Особливо цінимо 21-річний період Вашої плідної діяльності про- ректором університету з наукової роботи.

Глибоко поважаємо та шануємо Вас як одного з найталановитіших випускників першого покоління, видатного вченого й клініциста-інфекціоніста світового визнання, зразкового педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків, унікальну працездатність і творчий потенціал.

Вражає широта Ваших інтересів, активна громадська діяльність. Заслуговує на увагу, зокрема, заснування й багаторічне редагування Вами першого всеукраїнського науково-практичного журналу «Інфекційні хвороби», участь у роботі редколегій та редакційних рад 16 вітчизняних і зарубіжних науково-медичних журналів, експертної комісії Вищої атестаційної комісії України, Вченої медичної ради МОЗ України, Наукової ради НАМН України, двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій. Ви – ініціатор створення Асоціації інфекціоністів України, яку очолюєте впродовж 23-х років.

Свідченням високого наукового авторитету є обрання Вас академіком НАМН України, почесним членом ряду зарубіжних академій та наукових асоціацій.

Особлива сторінка Вашої діяльності – в Науковому товаристві імені Т. Шевченка, Тернопільський осередок якого Ви очолюєте майже 17 років.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені почесним званням «Заслужений діяч науки і техніки України», Почесними грамотами Верховної Ради, Кабінету Міністрів і МОЗ України, знаками «Відмінник охорони здоров'я» й «Відмінник освіти України», нагородою імені Я. Мудрого АН вищої освіти, всеукраїнськими преміями ім. С. Подолінського, ім. Братів Лепких, медалями «Ветеран праці», Фонду миру, Асоціації інфекці-

оністів України, Агапіта Печерського, пам'ятною медаллю «Знання, душу, серце – людям», орденами Архистратига Михаїла, князя Острозького, Арсена Річинського. Ваше ім'я занесене до енциклопедичного словника «Хто є хто в Україні», Ви обрані «Людиною року Тернопілля».

Ваші порядність, інтелігентність, людяність і скромність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Михайле Антоновичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата, Достатком, щирістю і сонячним теплом, Хай буде вірних друзів в ній багато, Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

22 лютого відзначає ювілейний день бібліотекарка першої категорії ТНМУ Галина Миколаївна ГАЛАТ

Вельмишановна Галино Миколаївно! Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Тернопільського культосвітнього училища у стінах Тернопільського медичного університету Ви успішно пройшли 32-літній трудовий шлях бібліотекарки другої, першої категорії одного з найважливіших підрозділів нашого навчального закладу – бібліотеки.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають та щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотами обласної

державної адміністрації, грамотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіночність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Галино Миколаївно, міцного здоров'я, невичерпної енергії та життєвого оптимізму, нових успіхів у Вашій благодійній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Хай стелиться життя розмаєм І хилить щастя повен цвіт, Ми від душі бажаєм Здоров'я міцного і многая літ!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

22 лютого виповнюється 85 років ветерану ТНМУ Дмитрові Савовичу РУДИКУ

Вельмишановний Дмитре Савовичу! Сердечно вітаємо Вас з 85-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а після багаторічної практичної лікарської роботи, керівництва відділенням обласного протитуберкульозного диспансера впродовж п'яти років працювали в університеті комендантом навчального корпусу, помічником проректора з лікувальної роботи – керівником оздоровчої бази, заступником директора консультативно-лікувального центру.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають та щиро шанують Вас як одного з талановитих випускників першого покоління, висококваліфікованого клініциста-фтизіатра, талановитого менеджера за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», знаком «Відмінник охорони здоров'я», грамотами обласного управління охорони здоров'я й обласного комітету профспілки працівників охорони здоров'я.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів і молодих лікарів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Дмитре Савовичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Хай на життєвій Вашій довгій ниві Рoste зерно достатку і добра, Щоб Ви були здорові і щасливі, Щоб доля тільки світлою була!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

24 лютого відзначатиме ювілейний день народження лаборантка кафедри хірургічної стоматології ТНМУ Любов Богданівна КУРИЛЮК

Вельмишановна Любова Богданівно! Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Ризького медичного училища, двох років практичної роботи у стінах Тернопільського медичного університету Ви успішно пройшли 30-літній трудовий шлях лаборантки кафедри педіатрії, медсестри консультативно-лікувального центру, лаборантки кафедри терапевтичної та дитячої стоматології, а останні вісім років – кафедри хірургічної стоматології, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційне забезпечення навчального процесу й проведення лабораторних наукових досліджень.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас за багаторічну невтомну

працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, пунктуальність, інтелігентність, жіночність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Любова Богданівно, міцного здоров'я, невичерпної енергії та життєвого оптимізму, нових успіхів у Вашій благодійній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай сміється доля, мов калина в лузі, У родинним колі, серед вірних друзів. Хай крокують поруч вірність і кохання,

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

ЗМАГАЛИСЯ ЗА КУБОК РЕКТОРА З БАСКЕТБОЛУ

У спорткомплексі Тернопільського національного медичного університету змага-

культету іноземних студентів (4 курс).
Перше місце виборола коман-

лися за Кубок ректора з баскетболу. В ньому взяли участь 12 команд, які боролися за перемогу за олімпійською системою.

У півфінальних і фінальних іграх за 3-4 місця боролися команди стоматологічного (5 курс) і медичного (4 курс) факультетів, за 1-2 місця – команди медичного факультету (5 курс) і фа-

да факультету іноземних студентів четвертого курсу. Другими стали представники медичного факультету п'ятого курсу. Третє та четверте місце в команді стоматологічного факультету.

Організатор змагань – Назарій Савчук, голова сектору дозвілля, студент п'ятого курсу медичного факультету ТНМУ.

ПРЕДСТАВИЛИ ВИШ НА ЧЕМПІОНАТІ ОБЛАСТІ З ШАХІВ

Відбувся чемпіонат області з шахів серед юніорів. Позмагалися в цій інтелектуальній грі прибуло 28 шахістів, з яких 21 дій-

шов до фінішу. Змагання відбулися в шахово-шашковому клубі «Авангард».

У турнірі вдалою була участь студента стоматологічного факультету Тернопільського національного медичного університету Михайла Якимчука, який виконав норматив першого розряду. Також у змаганнях взяли участь Юрій Ковенько (п'ятий курс стоматологічного факультету) та Назар Нецюк (другий курс медичного факультету). Вони отримали цінний досвід і насагу для майбутніх перемог. Наша команда розпочала підготовку до обласних студентських спортивних ігор.

ШАХІСТИ ВИСТУПАЛИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

В Івано-Франківську відбувся командний чемпіонат України з швидких шахів серед медичних вишів. На старт вийшли десять

команд з ЛМНУ, УМСА (Полтава), ХНМУ, ЗНМУ, НМУ, НМАПО, ВНМУ, БДМУ, ІФНМУ та ТНМУ. Серед учасників турніру були міжнародні майстри, майстри спорту України, кандидати у майстри спорту, першорозрядники, другорозрядники.

Наш університет представляли Юрій Коваленко, Михайло Якимчук та Назар Нецюк.

Команда ТНМУ дякує усім, хто допоміг їй взяти участь у цих змаганнях. Наші шахісти отримали цінний бойовий досвід і насагу для підготовки до наступних змагань.

ОРГАНІЗОВУЮТЬ СТУДЕНТИ ВЕЧОРИ КІНО

Активна студентська молодь Тернопільського національного медичного університету організувала показ фільму «The Good Doctor» у рамках проєкту «Вечори кіно у ТНМУ». Студенти мали можливість не лише гарно провести час, а й корисно. Показ кінострічки відбувся англійською мовою з англійськими субтитрами.

Після завершення сеансу студенти мали змогу розібрати частину головних принципів граматики.

Активісти ТНМУ сподіваються, що ця традиція триватиме й надалі.

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського запрошує на ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

23 лютого 2020 року

початок – 11:00
актова зала

На вас чекають: презентація ТНМУ, зустріч з керівництвом у форматі питання-відповіді, цікаві екскурсії та майстер-класи

Наша адреса: м. Тернопіль, Майдан Воли, 1, www.tdmu.edu.ua

ЗНАЙ НАШИХ!

ВИПУСКНИКИ ТНМУ – У ФІНАЛІ НАЦВІДБОРУ «ЄВРОБАЧЕННЯ-2020»

Тернопільський гурт «TVORCHI» потрапив до півфіналу нацвдбору «Євробачення-2020». Причому найвищу оцінку – 8 балів – наші хлопці отримали і від журі, і від глядачів. Андрій Гуцуляк і Джефрі Кенні (Джімо Аугустус Кехінде) виконали власну композицію Bonfire.

Тернополянин і «тернопільський нігерієць». Яскраві, харизматичні, «TVORCHI!» Молодий тернопільський гурт, який рве шаб-

шливий саунд. Дуже класна музика!

Андрій Гуцуляк і Джефрі Кенні – випускники Тернопільського національного медичного університету ім. Горбачевського. Обоє вивчилися на фармацевтів.

– Ми познайомилися просто на вулиці, – розповідає Андрій. – Я підійшов до Джефрі, плеснув його по плечу та сказав: «Привіт, мене звали Андрій, я хотів би попрактикувати з тобою свою англійську мову, а заодно підвучу тебе українською. А історія гурту «TVORCHI» почалася на мій день народження, коли Джефрі заспівав «Happy Birthday» та цим «познайомив» мене зі своїм голосом. Згодом однієї ночі о 00:00 ми написали свій перший сингл «Slow», який побачив світ 2017 року. Якщо мовити про «розподіл ролей» у гурті, то я – саунд-продюсер і «відповідальний» за музику, а Джефрі – лірик-мастер, автор пісень і вокаліст.

У лютому 2018 року хлопці видали свій дебютний студійний альбом, який отримав назву «The Parts», торік теж у лютому вийшов другий – «Disco Lights», до слова, в топ-чартах Google Play цей альбом посів 11 позицію. В ньому дев'ять композицій, з яких одна українською мовою та вісім – англійською.

– У нас немає музичної освіти, – зізнається Джефрі, – ми просто любимо створювати музику, ми закохані у звук і ритм, а також щоразу прагнемо шукати й самим творити свіже та нове звучання. Наша музика – це поєднання різних жанрів, експерименти зі звуками та найголовніше – частинка душі в кожній композиції.

Торік улітку «TVORCHI» стали фіналістами Ukrainian Song Project-2019 та отримали можливість показати себе якомога ширшій аудиторії. На сцені «Арени Львів» хлопці виступали із зірковими хедлайнерами: Тіною Кароль, гуртом «Без обмежень», Melovin'om, Арсеном Мірзояном, Jerry Neil та іншими.

Відмінна англійська, приголом-

Анна СТАХУРСЬКА

Добірку підготовлено за матеріалами пресслужби ТНМУ

Вічна пам'ять

Ректорат, профком, працівники і студенти ТНМУ імені І.Я. Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету колишньої старшої лаборантки кафедри соціально-політичних наук

Ольги Михайлівни
ЛАГОЙКО

та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійної.

24.11.1928–10.02.2020

Вічна пам'ять

Ректорат, профком, працівники і студенти ТНМУ імені І.Я. Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету колишнього асистента кафедри психіатрії, наркології та медичної психології

Василя Тимофійовича
ЯЩУКА

та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійного.

14.01.1937–15.02.2020

Відповіді на сканворд, вміщений у № 3, 2020 р.

	К	К	Д	С	
	Р	А	Р	Е	Н
	А	Ф	Р	Т	
	Б	Р	Е	К	Е
	О	Н	О	Р	Е
	Ж				
Щ	У	К	А	Й	Ц
	Ч	А	С	Н	И
	К				
	Р	Б	А	Н	К
	И	П	Г		
	Д	Ж	Г	У	Т
	О	П	А	Л	А
	М	У	Р		
	И	Т	С	А	Л
	О	К	О	П	И
	А	З	И	Ц	В
	І	Т			
	С	І	К	А	Ч
	Ч	Е	Р	Е	П
	О	Р			
	Т	Р	А	П	Л
	Р	Д	Т	А	В
	О				
	Е	Т	И	К	Е
	А	Н	А	Ф	Е
	М	А	К	Р	Р
	А	П	Т	Е	Ч
	К	А			
	П	П	С	Т	
	Ф	О	Т	Е	К
	М	Т	А	Л	А
	Ш	П	Р	И	Ц
	А	Р	Я	С	К
	А				
	Т	К			
	Ж	А	Л	О	
	Д	Р			
	Б	О	Н	Д	
	Х	И	І		
	П	А	Р	А	Н
	Д	Ж	А		
	А	В	Т	О	С
	К	О	М	А	Ж
	А				
	С	Н			
	К	В	І	Т	Н
	І	О	А	І	І
	Ф	О	Н	Д	О
	С	К	О	П	